

Výroční zpráva Městské knihovny Rožnov pod Radhoštěm

Základní údaje

Název: Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm, příspěvková organizace

Sídlo: Bezručova 519, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

IČ: 64123430

Číslo účtu: 107-5408990207/0100

Evidenční číslo Ministerstva kultury ČR: 1393/2002

Právní forma: příspěvková organizace

Zřízena: 1.1.1996

Zřizovatel: Město Rožnov pod Radhoštěm

Místo zápisu: Krajský soud v Ostravě

Den zápisu: 19.6.2001

Statutární orgán: Bc. Pavel Zajíc

Telefon: 571 654 747

e-mail: knihovna@knir.cz

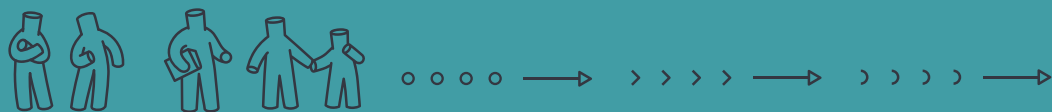
www: <http://knir.cz>

facebook: www.facebook.com/knir.cz

instagram: www.instagram.com/knihovnaknir

Obsah

1. Úvod
2. Působnost knihovny
3. Knihovní fond
4. Rozmístění knihovního fondu
5. Služby knihovny
6. Organizační členění knihovny
7. Statistické údaje 2024 a srovnání s předchozími obdobími
8. Výběr kulturních a vzdělávacích akcí pořádaných pro veřejnost
9. Spolupráce
10. Ediční a vydavatelská činnost
11. Zaměstnanci, vzdělávání
12. Rozpočet knihovny, realizované projekty, granty
13. Ocenění
14. Propagace činnosti
15. Závěr

1. Úvod

„Veřejná knihovna je místním informačním centrem, které svým uživatelům zpřístupňuje všechny druhy poznatků a informací. Je nezbytnou součástí znalostní společnosti, která se neustále přizpůsobuje novým komunikačním prostředkům, aby mohla naplnit své poslání poskytovat univerzální přístup k informacím a umožnit jejich smysluplné využívání všem lidem. Poskytuje veřejně přístupný prostor pro tvorbu poznatků, sdílení, šíření a výměnu informací a kultury i podporu občanské angažovanosti.

Knihovny jsou tvůrci komunity, proaktivně oslovují nové publikum, naslouchají požadavkům a efektivně je využívají k vytváření služeb, které odpovídají místním potřebám a přispívají ke zlepšení kvality života. Veřejnost své knihovně důvěřuje a ta se na oplátku snaží svou komunitu proaktivně informovat a udržovat její pozornost.

Služby veřejné knihovny jsou poskytovány na základě rovného přístupu všem bez ohledu na věk, etnickou příslušnost, gender, náboženství, národnost, jazyk, sociální postavení a jakékoli další charakteristiky. Specifické služby a dokumenty musí být poskytovány těm uživatelům, kteří z jakéhokoli důvodu nemohou využívat běžné služby a dokumenty, například jazykovým menšinám, osobám se zdravotním postižením, osobám s nedostatečnými digitálními nebo počítačovými dovednostmi, negramotným nebo osobám v nemocnici či ve vězení.

Všechny věkové skupiny musí mít k dispozici informační zdroje a literaturu odpovídající jejich potřebám. Fondy a služby musí zahrnovat všechny typy vhodných zdrojů a moderních technologií i tradiční dokumenty. Základem je vysoká kvalita odpovídající místním potřebám a podmínkám, zachycující jazykovou a kulturní rozmanitost komunity. Dokumenty musí odrážet současné trendy a vývoje společnosti i dějiny lidského myšlení a činů.

Fondy a služby nesmí podléhat žádné formě ideologické, politické nebo náboženské cenzury ani komerčním tlakům.”

Manifest IFLA a UNESCO o veřejných knihovnách 2022

Základním posláním Městské knihovny Rožnov pod Radhoštěm je zabezpečení činností, které jsou dle § 35 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích a zákona č. 257/2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných informačních služeb (knihovní zákon) a návazných prováděcích předpisů, v zájmu obce, občanů a institucí, především v poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb, zajištění rovného přístupu všem bez rozdílu k těmto službám.

Rozsah a kvalita poskytování služeb však závisí na několika faktorech. Jsou jimi personální obsazení, dostatek finančních prostředků na provoz a rozvoj knihovny a samotné prostory knihovny.

Slavnostním otevřením rozšířené a rekonstruované budovy knihovny na Bezručově ulici bylo 15. října 2023 ukončeno bezmála třicetileté období působení knihovny v nedostatečných prostorech. Nová budova knihovny je bezbariérově přístupná, poskytuje dostatek prostor pro uložení dokumentů, disponuje důstojným zázemím pro zaměstnance, prostorem pro konání kulturních, vzdělávacích a komunitních aktivit. Je vybavena moderními technologiemi a technikou v souladu s vývojem a trendy v oblasti knihoven a knihovnictví.

Po dlouhých letech tak lze říci, že byl splněn jeden ze základních předpokladů pro dobrý výkon činnosti knihovny ve městě.

Ve sledovaném roce byly všechny finanční prostředky vynakládány tak, aby byly využity v maximální možné míře efektivně a hospodárně.

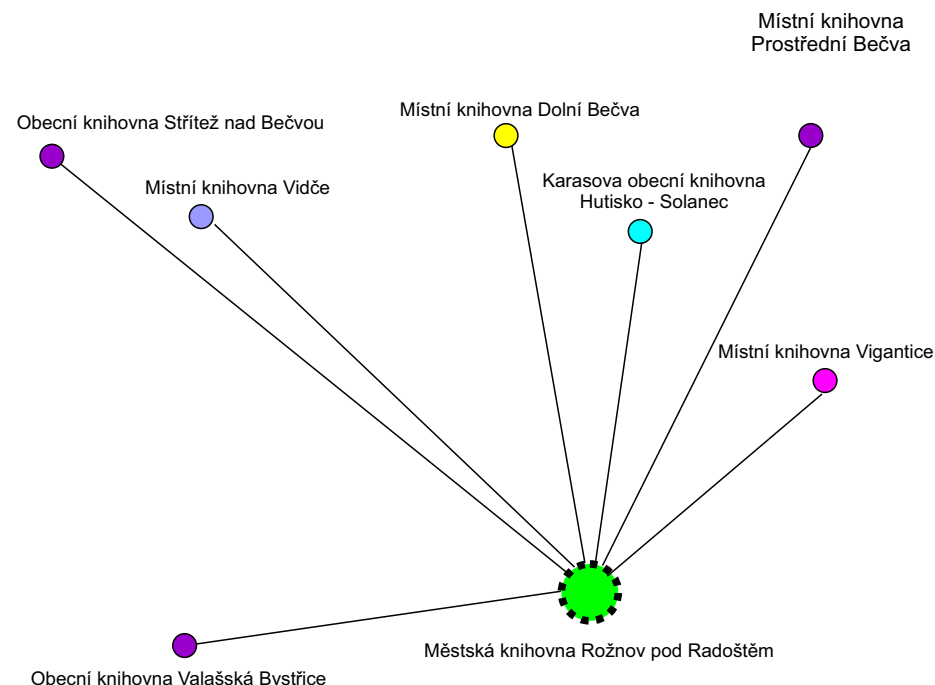

Řídící a kontrolní činnost je vykonávána v každodenním provozu knihovny, kontroluje se plnění přidělených pracovních úkolů, povinností. Činnost knihovny je projednávána na pravidelných pracovních poradách ve 14 denním intervalu, které se konají za účasti všech zaměstnanců.

Komunitní činnost, kterou knihovna vykonává, je důležitou a dnes již neoddělitelnou součástí práce knihovny. Bez ní by pozice a povědomí o knihovně ve městě mezi občany, ale také v kontextu celé České republiky, byla o mnoho slabší. Je nadále nutné roli komunitní instituce sehrávat, posilovat a komunitní aktivity podporovat a rozvíjet. To vše však při zachování vysoké úrovně poskytovaných standardních knihovnických služeb.

V nové knihovně se šíře a škála aktivit knihovny v oblasti kultury a vzdělávání postupně formuje a profiluje. Je zde snaha navázat a rozvíjet aktivity, které knihovna a knihovníci tradičně umí (vzdělávání dětí a mládeže, literární pořady, lokální historie), ale také snaha objevovat a zkoušet realizovat aktivity nové, které v portfoliu kulturní a vzdělávací nabídky města chybí. Ve výsledku pak zaznamenáváme zvýšení zájmu a návštěvnosti na knihovnou pořádaných akcích.

Cílem práce knihovny a jejích pracovníků je spokojený, informovaný uživatel služeb knihovny nebo návštěvník knihovnou pořádaných akcí.

2. Působnost knihovny v regionu

Působnost knihovny přesahuje hranice města Rožnova pod Radhoštěm i do jiných obcí mikroregionu. Knihovna vykonává odbornou pomoc (tzv. regionální funkce) pro sedm knihoven v menších obcích regionu: Hutisku Solanci, Prostřední Bečvě, Dolní Bečvě, Viganticích, Valašské Bystřice, Vidči a Stříteži nad Bečvou.

Knihovna provozuje a spravuje dvě pobočky, které jsou umístěny v okrajových městských částech - Horní Paseky, Házovice.

3. Knihovní fond

Stav knihovního fondu: **52 582** knihovních jednotek

Přírůstek knihovního fondu: **2 267** knihovních jednotek

Úbytek knihovního fondu: **1 266** knihovních jednotek,

Počet odebíraných periodik: **114**

Do nabídky knihovního fondu je nutno také zahrnout dokumenty, které jsou registrovaným uživatelům dostupné z externích zdrojů:

- **cca 10 000 dokumentů Knihovny a tiskárny pro nevidomé K.E. Macana** (přístupný pouze hendikepovaným uživatelům)
- **cca 21 000 e-knih z nabídky portálu Palmknihy** (dostupný všem registrovaným uživatelům)
- **cca 1 300 e-audioknih z nabídky portálu Palmknihy** (dostupný všem registrovaným uživatelům)

Při akvizici monografií je kladen důraz na budování kvalitního, rozmanitého a vyváženého fondu. Spektrum knihovního fondu musí zahrnovat nejen uživateli žádanou oddechovou a populární literaturu, ale také kvalitní beletrii a literaturu naučnou. Do fondu se také dokupují dokumenty, jež jsou opakovaně žádány uživateli knihovny prostřednictvím služby MVS z jiných knihoven, a v okamžiku vzniku

požadavku je knihovna ve svém fondu nemá.

	2024	2023
částka na nákup KF	933 043,- ^{*)}	527 451,- ^{*)}
přírůstek KF	2 267 kj	2 119 kj
úbytek KF	1 266 kj	5 432 kj
Počet odebíraných periodik	114	115

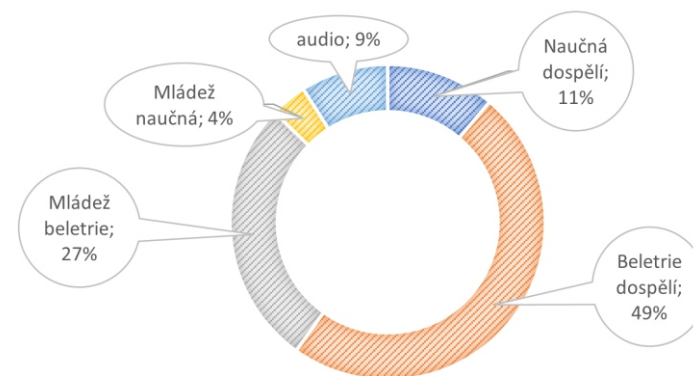
^{*)}Nárůst výdajů spojených s nákupem knihovního fondu v roce 2024 souvisí se zavedením půjčování e-audioknih, omezení výdajů na nákup periodik v roce 2023 a zvýšení pořizovací ceny dokumentů v průběhu roku 2024 obecně.

Uživatelé mají možnost se spolupodílet na akvizici fondů knihovny a posílat své tipy na akvizici dokumentů prostřednictvím webového formuláře **Tip na knihu**, který je umístěn na webových stránkách knihovny. Následně pak mají možnost sledovat, jakým způsobem se knihovna k tipu na knihu postavila (status: nakoupíme/již ve fondu/sháníme/nenakoupíme).

Ke knihovnímu fondu, jímž knihovna disponuje, je nutno přičíst také nabídku e-knih a e-audioknih z nabídky nakladatelství Palmknihy.cz, která je dostupná registrovaným uživatelům prostřednictvím opac katalogu. Její šíři a obsah však nedokáže knihovna ovlivnit, je poskytovatelem průběžně aktualizována.

V oblasti audioknih je od roku 2024 novinkou možnost využít nabídky tzv. e-audioknih, tedy vypůjčit si audioknihu on-line prostřednictvím katalogu knihovny, bez nutnosti fyzické návštěvy knihovny. Vedle této novinky pokračuje akvizice fyzického fondu audioknih, je však otázkou, kterým směrem se bude vývoj půjčování audio dokumentů v knihovnách ubírat. (ústup přehrávačů CD, DVD včetně jejich přehrávání na PC či notebooku).

Při akvizici fondu hudebního oddělení je kladen důraz na rozmanitost a hlavně koncepčnost při výběru dokumentů. Jsou převážně vybírány dokumenty, které jsou v běžné obchodní síti spíše nedostupné. Tento fond však v souvislosti s rozšířením a dostupností streamovacích služeb (Spotify, Deezer, Youtube...) postupně pozbývá na významu a snižuje se jeho využití.

Struktura přírůstku 2024

Druh dokumentu	Počet knihovních jednotek
Dospělí beletrie	1 103
Dospělí naučná	254
Mládež beletrie	621
Mládež naučná	85
Audioknihy	173
Hudební dokumenty	31
Celkem	2 267

4. Rozmístění knihovního fondu

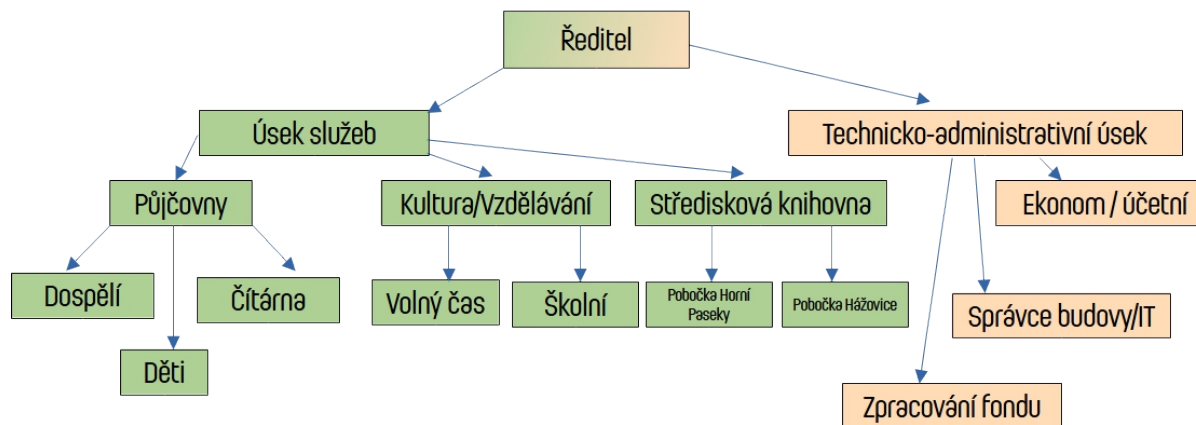
- **Přístavba** (vyšší pohyb uživatelů, provozní hluk, rodiče s dětmi, neregistrovaní uživatelé)
 - Periodika
 - Nové knihy (nakoupené v aktuálním roce)
 - Naučná literatura pro mládež
 - Beletrie pro mládež (od 0-12 let)
 - Společenské hry
- **Stará budova** (nižší pohyb uživatelů, prostor pro studium, registrovaní uživatelé)
 - Audioknihy (přízemí)
 - Beletrie pro dospělé (přízemí)
 - Naučná literatura pro dospělé (přízemí)
 - Beletrie pro nejstarší mládež a teenagery (přízemí)
 - Komiksy (přízemí)
 - Hudba (1. patro)
 - Regionální literatura (1. patro)
 - Cizojazyčná literatura (1. patro)
 - Poezie (1. patro)
 - Drama (1. patro)

5. Služby knihovny

Nejdůležitější změnou po otevření knihovny je změna půjčovní doby knihovny. Ta je otevřena shodně ve všechny všední dny od 10.00 do 18.00 hodin, v sobotu (vyjma letních prázdnin, kde je uzavřena) od 8:00 do 11.30. Celkem je knihovna otevřena pro uživatele 43,5 hodiny týdně. Knihovna tak plní jeden ze standardů VKIS (veřejných knihovnických a informačních služeb).

Změna otevírací doby knihovny byla zvolena pro-klientsky, tedy tak, aby vyhovovala co nejširšímu spektru uživatelů. V dopoledních hodinách zejména seniorům a rodičům s malými dětmi na rodičovské dovolené, v odpoledních hodinách pak lidem, kteří jsou v zaměstnání do cca 17 hodin (např. prodavači v obchodech či v jiných službách.)

Implementace technologie RFID do fondu knih a dalších dokumentů umožňuje vedle ochrany knihovního fondu zavedení samoobslužného půjčování a vracení dokumentů u tzv. selfchecku. V průběhu roku 2024 byl instalován 2. terminál selfchecku u výpůjčního pultu v dětském oddělení. Zároveň byla zprovozněna možnost vracení dokumentů a dodatečně byly implementovány RFID čipy do všech periodik. Od listopadu 2024 tak lze celý fond knihovny půjčovat i vracet samoobslužně.

Novou službou je možnost vyzvednutí si objednaných knih prostřednictvím Půjčboxu (samoobslužného výdejního boxu) i mimo otevírací dobu knihovny. Dokumenty z knihovny jsou tedy dostupné (samozřejmě po předchozím objednání) uživatelům 24 hodin denně/7 dní v týdnu.

V návaznosti na spuštění služby Půjčboxu došlo k přejmenování Biblioboxu Vilemína na Vraťbox tak, aby již název obsahoval a asocioval funkcionalitu služby samotné a uživatelům bylo jasné, že vrátit dokumenty mají do Vraťboxu a vyzvednout dokumenty si mají v Půjčboxu.

Všechny služby jsou „oděny“ do grafického zpracování vycházející z jednotného grafického stylu a Orientačního systému, který je autorským dílem grafičky Lenky Mičolové a vychází z původního návrhu portálu nad vstupem do knihovny, jehož autorem je akademický sochař Mario Kotrba.

Změnilo se uspořádání fondů v knihovně. Nově nejsou samostatně vyčleněny z fondu dospělé beletrie žánry (detektivky, thrillery a sci-fi a fantasy). Samostatně vyčleněny zůstaly fondy komiksů, poezie, dramát, cizojazyčné literatury a deskových her. Ve skladu knih, jehož kapacita je cca 14 tisíc dokumentů, jsou umístěny dokumenty staršího data vydání, multiplikáty a méně využívané dokumenty.

6. Organizační členění knihovny

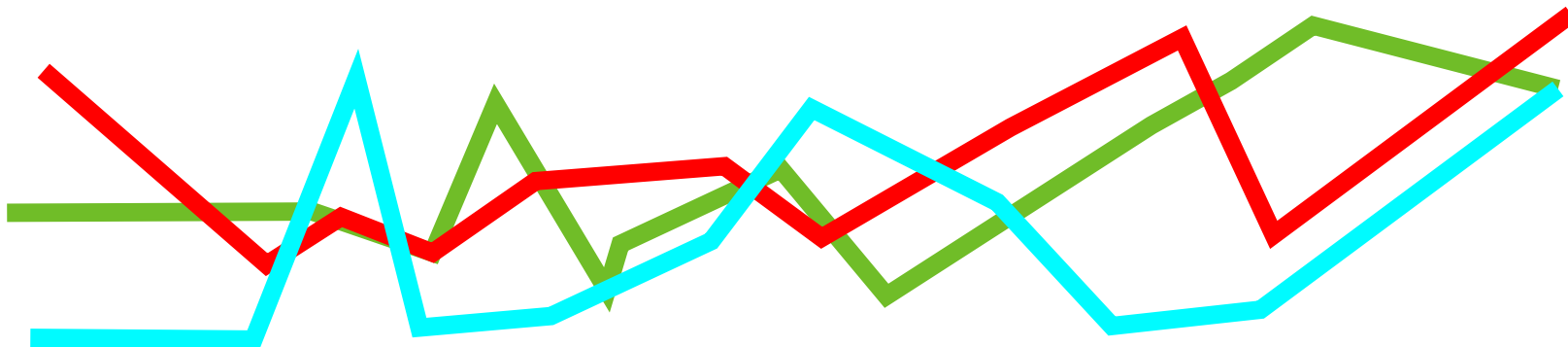
Po přestěhování knihovny došlo ke změně organizační struktury knihovny. Provoz knihovny byl rozdělen z pohledu funkčnosti na dva rozsáhlejší samostatné úseky.

Úsek služeb zahrnuje veškeré činnosti, které jsou směřovány k uživatelům knihovny. Ať už to jsou tradiční knihovnické služby (půjčování dokumentů), nadstandardní kulturní a vzdělávací služby a další okruh služeb poskytovaný ostatním knihovnám mikroregionu, či služby pro pobočkové knihovny.

Technicko-administrativní úsek zahrnuje činnosti spojené s ekonomickým, finančním a technickým zázemím provozu knihovny a dále pak s akvizicí a zpracováním knihovního fondu.

Oba tyto úseky mají své vedoucí. Vzhledem k velikosti organizace se v určitých činnostech úseky prolínají navzájem a nelze je plně personálně od sebe oddělit.

Ředitel knihovny pak řídí knihovnu jako celek, zastupuje knihovnu navenek a jedná jejím jménem.

7. Statistické údaje 2024 ve srovnání s předchozími obdobími

	2024	2023
Obyvatel obce	16 641	16 726
Obyvatel obce do 15. let	2 050	2 123
Registrovaní uživatelé	3 883	3 263
Registrovaní už.do 15. let	1 260	1 124
Návštěvníci knihovny	140 720	130 848
Fyzické návštěvy celkem	71 337	56 599
Návštěvníci půjčoven	43 173	36 588
Návštěvníci internetu	17 061	10 998
Návštěvníci kult. a vzděl. akcí	11 103	5 416
Návštěvníci on-line služeb	69 683	74 249
Výpůjčky celkem	228 845	147 182
Výpůjčky naučná lit. dospělí	36 172	22 590
Výpůjčky krásná lit. dospělí	114 978	74 830

	2024	2023
Výpůjčky naučná lit. děti	5 110	2 705
Výpůjčky krásná lit. děti	29 055	19 178
Výpůjčky - periodika	30 334	20 489
Výpůjčky zvukové dokumenty	10 354	6 909
MVS jiným knihovnám	163	171
MVS od jiných knihoven	192	111
Kulturní akce - veřejnost	151	162
Vzdělávací akce - veřejnost	277	171
Počet návštěv www stránek	48 350	37 191
Vstupy do elektronického katalogu z prostor knihovny	629	169
Vstupy do elektronického katalogu z prostor mimo knihovnu	51 159	11 581
Počet e-vypůjček e-dokumentů	2 317	1 028

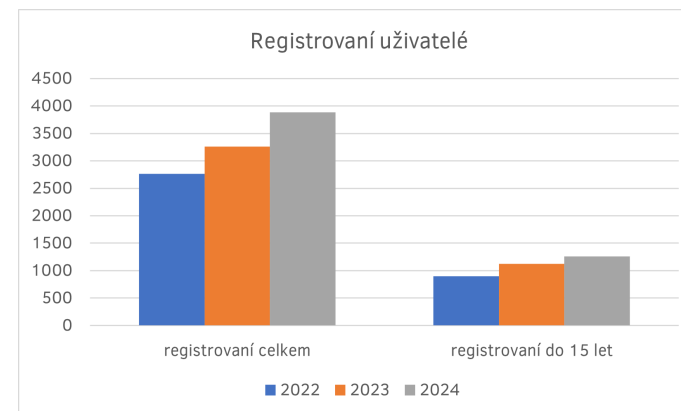
V roce 2024 máme poprvé možnost statisticky vyhodnotit přínos rekonstrukce a rozšíření knihovny v horizontu celého kalendářního roku. Musíme však mít na paměti, že srovnání s předchozími lety není úplně jednoduché.

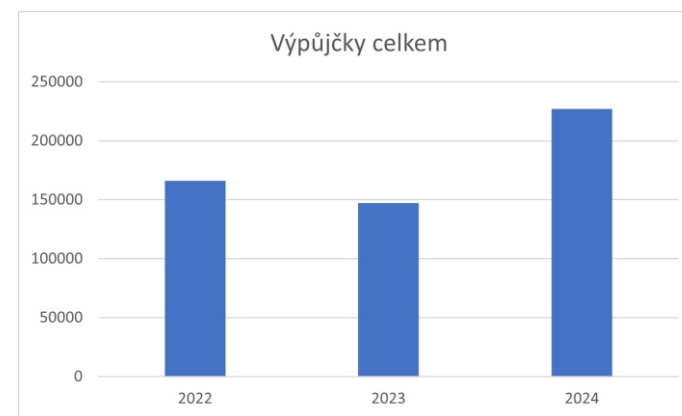
V průběhu roku 2023 byla knihovna uzavřena z důvodu stěhování, v roce 2022 se změnilo její umístění a řada uživatelů knihovnu ve Společenském domě nenavštěvovala, v roce 2021 se (nejen) knihovna zotavovala z COVIDových opatření předchozích let (2019, 2020).

Přesto však je jistě potěšujícím zjištění, že prakticky ve všech důležitých a sledovaných parametrech zaznamenáváme nárůst využití služeb knihovny. Porovnejme tedy statistické výsledky posledních 3 let z pohledu uživatelů, výpůjček a počtu a typu knihovnou pořádaných akcí.

	2022	2023	2024
registrovaní uživatelé celkem	2 762	3 263	3 883
uživatelé do 15. let	896	1 124	1 260
návštěvníci - fyzické návštěvy	57 881	56 599	77 337
z toho návštěvníci akcí	8 045	9 013	11 103

	2023 vs 2022 (v%)	2024 vs 2023 (v%)	2024 vs 2022 (v%)
registrovaní uživatelé celkem	501 (15,4%)	620 (16%)	1 121 (28,9%)
uživatelé do 15. let	228 (20,3%)	136 (10,8%)	363 (28,9%)
návštěvníci - fyzické návštěvy	-1 282 (-2,3%)	20 738 (26,8%)	19 459 (25,2%)
z toho návštěvníci akcí	986 (10,7%)	2 090 (18,8%)	3 058 (27,5%)

Výpůjčky	2022	2023	2024
Celkem	166 088	147 182	226 845
Beletrie pro dospělé	81 662	74 830	114 978
Naučná literatura pro dospělé	23 436	22 590	36 172
Beletrie pro děti	16 696	19 178	29 055
Naučná literatura pro děti	2 362	2 705	5 110
elektronické dokumenty (e-výpůjčky)	982	1 028	2 317

Výpůjčky	2023 vs 2022 (v%)	2024 vs 2023 (v%)	2024 vs 2022 (v%)
Celkem	-18 906 (-12,1%)	79 663 (35,1%)	60 757 (26,8%)
Beletrie pro dospělé	-6 832 (-9,1%)	40 148 (34,9%)	33 316 (29%)
Naučná literatura pro dospělé	-846 (-3,7%)	13 582 (37,5%)	12 736 (35,2%)
Beletrie pro děti	2 482 (12,9%)	9 877 (34%)	12 359 (42,5%)
Naučná literatura pro děti	343 (12,7 %)	2 405 (47,1%)	5 110 (53,8%)
elektronické dokumenty (e-výpůjčky)	46 (4,5%)	1 289 (55,6%)	1 335 (57,6%)

Z uvedených srovnání jasně vyplývá, že došlo k nárůstu návštěvnosti knihovny jako celku a také k nárůstu počtu registrovaných uživatelů, včetně mládeže do 15 let. V průběhu sledovaného období se počet uživatelů zvýšil o více než 25%, což je velmi příznivý trend, na kterém se jednoznačně podepsala rekonstrukce a rozšíření prostor knihovny. Při vykazování statistiky návštěvníků se vychází z údajů o průchodech RFID branami ve vstupních dveřích knihovny, dále pak z důsledné evidence návštěvníků besed a přednášek a údajů z automatizovaného knihovnického systému Verbis. Dochází tak ke zpřesnění údajů o počtu návštěvníků knihovny. Kvalifikovaný odhad počtu návštěvníků se používá již minimálně (pouze při exteriérových akcích: Putování s Broučky a Večerníčky).

Ve výpůjčkách dokumentů můžeme pozorovat shodný nárůst (o více než 25% v celkovém počtu výpůjček). Nejvýraznější nárůst výpůjček zaznamenáváme u literatury pro děti a mládež. Zejména pak více než 50% nárůst u naučné literatury pro děti je důkazem, že dlouhodobý trend klesajících výpůjček naučné literatury pro děti se podařilo zastavit. Důvod spatřuji jednoznačně v umístění fondu a jeho průběžné aktualizaci.

S rozšířením nabídky e-knih a nově e-audioknih se počet výpůjček elektronických dokumentů zdvojnásobil. A to i přes omezení maximálního počtu výpůjček jedním čtenářem (3 e-knihy, 5 e-audioknih) najednou.

8. Výběr kulturních a vzdělávacích akcí pořádaných pro veřejnost

Největší akcí pořádanou knihovnou je již více než dvě desítky let **Podzimní putování s Broučky**. V roce 2024 se pro nepříznivé počasí (podmáčený městský park, bezprostřední ohrožení povodní) konala v náhradním termínu a s pozměněnou trasou průvodu. Přesto se lampiónového průvodu zúčastnilo cca 500 účastníků.

Večerníčky u Spoláku – zaměření akce na děti předškolního věku a jejich rodiče, respektive prarodiče. Po pět dní v prvním červnovém týdnu ve spolupráci s různými divadly a za finanční podpory Ministerstva kultury ČR se nám podařilo na terasu Společenského domu přilákat denně odhadem kolem 100 dětí a rodičů, kterým knihovníci četli pohádky a divadla hrála dětská divadelní představení.

O poklad strýca Juráša – již tradiční literární soutěž pro žáky základních škol jejímž tématem byl „Strom“. Městského kola se zúčastnilo 129 žáků z rožnovských základních škol a několika okolních obcí. Vítězové postoupili do okresního kola soutěže.

Město v mé paměti – projekt s aktivními seniory stále pokračuje i přes zvyšující se věk účastníků projektu. V průběhu roku se aktivity skupiny soustředily na koordinační schůzky ediční rady Milých tisků, přípravných schůzek pro procházky pamětí města a setkávání při besedách.

Pro okruh **Město v mé paměti** v roce 2024 knihovna připravila 10 besed s tematikou místní historie. Mezi nejzajímavější patřily besedy o Bezrukém Frantíkovi, Bedřichu Fojtáškově, Rožnované a Velká válka, O Radhošti a jeho kapli a další.

Byly realizovány 4 vycházky pamětí města, z nichž 2 byly premiérové. Okruhy **Na Draháčích + Kramolišově** a **Starý hřbitov Na Prochodné** doplnily dva premiérové okruhy **Emanuel Vencel** a **Zátiší + Chobot**.

V edici Milé tisky - 2 nové ediční počiny: B. Fojtásek - zapomenutý rodák, Vzpomínky na Rožnov jejich dětství a mládí (viz kapitola Ediční a vydavatelská činnost)

Pokračuje celoroční aktivita hlasitého předčítání v Domově pro seniory pod hlavičkou **Čtení sluší každému** - uskutečnilo se 12 autorských pořadů připomínajících zejména regionální autory. V rámci oslav letního slunovratu proběhlo v DS kulturní odpoledne, kde Čtení sluší každému dostalo prostor pro prezentaci partnerské spolupráce knihovny a Domova pro seniory.

Uskutečnila se akce tradiční akce „**Pašerácké stezky**” - výlet s knihovnou za pomístní historií - tentokrát do **Štramberka** s průvodcem **Daliborem Kvitou**.

Proběhla 3 literárně dramatická představení projektu Lukáše Hejlíka **Listování**: Holčička a cigareta, Už je tady zas, Gottlang. Zájem o tato představení je

konstantní a kapacita sálu bývá naplněna.

Pokračovalo zapojení knihovny do celostátního projektu **Bookstart** (podpora čtenářství nejmenších dětí a propagace role čtení a knihovny v rodinách). V roce 2024 proběhlo za účasti knihovnice dětského oddělení 3 x Vítání občánků, kde byly 38 mladým rodinám předány tzv. startovací balíčky pro četbu nejmenších. Jako součást projektu Bookstart proběhly lekce pro veřejnost pod názvem **Pidiknir**.

Pasování prvňáčků - pokračuje dlouholetá aktivita zapojení se do projektu **Knížka pro prvňáčka**, kdy jsou na konci první třídy děti pasovány na čtenáře - obdrží unikátní knihu (Kouzelné brýle), placku a registraci do knihovny. V roce 2024 bylo pasováno 180 prvňáčků.

V průběhu celého roku probíhala čtenářská soutěž **Lovci perel**, jíž se účastnilo 101 lovců. Soutěž vrcholí slavností **Knihohrátky**, kdy je v rámci vyhlášení vítězů také připraven program pro všechny účastníky soutěže.

V září se knihovna tradičně připojila k celorepublikové akci **Noc literatury**, která je zaměřena na propagaci hlasitého čtení na netradičních místech ve městě. V roce 2024 probíhalo čtení v rekonstruované budově vlakového nádraží (kavárna Rail Cafe), v přednáškovém sále knihovny a ve Stage garden Galerie Crears. Předčítali: **Ctib, Lucie Maléřová a Kristýna Ryška**.

Byly realizovány dva semestry **Virtuální univerzity 3. věku (VU3V)** - Santini, Habsburkové bez trůnu. Kapacita obou kurzů byla zcela naplněna.

Knihovna 2024 pokračovala v projektu Nadace Vodafone s názvem **Digitální odysea v knihovnách**. (Začátek od roku 2023). Jeho náplní bylo pořádání výukových kurzů a individuálních konzultací pro seniory 65+ práce s mobilními zařízeními, zejména smartphony a tablety. Proběhlo celkem 13 výukových kurzů. Maximální počet účastníků byl stanoven na 5 účastníků. Zájemci pak mohou následně využít individuálních konzultací (po předchozí domluvě).

Od podzimu 2024 se v programu knihovny objevují nové pravidelné pořady klubového charakteru. Jsou jimi rukodělná **Šicí dílna** (možnost naučit se základním technikám, ale také pokročilejší práce se šicími stroji), **Robohraní** (základy programování jednoduchých robotických hraček - Ozoboti, Bee-boti, Blue-boti, Pandy pro nejmenší děti), pokračuje na **Deskohraní** (odpoledne s deskovými hrami z fondu knihovny).

Z literárních besed je potřeba zmínit pokračování projektu Spisovatelé do knihoven, který trval do června 2024 a v rámci něj zavítalo do knihovny 10 mladých autorů české literatury. Výběr autorů je na partneru projektu, tedy Asociaci spisovatelů. V roce 2024 knihovna hostila **V. Vacka, J. Spěvák, A. Kauera, J. Němce, Š. Kučeru, K. Goldstein a M. Doležala**.

V průběhu roku 2024 probíhalo naplňování koncepce vzdělávání pro žáky mateřských a základních škol. Z kapacitních důvodů (personálních i prostorových) jsme byli nuceni snížit počet a šíři besed pro MŠ s tím, že budeme motivovat rodiče malých dětí k návštěvě odpoledních **Pidiknirů** pro veřejnost.

Nabídka vzdělávacích pořadů pro ZŠ na školní rok 2024/2025 čítala 24 lekcí výuky s časovou dotací 90 minut. Na realizaci těchto vzdělávacích pořadů se podílejí 3 lektori. Nabídku pořadů pro ZŠ doplňují 4 nabídkové pořady pro družiny s časovou dotací 60 minut. Kompletní nabídka vzdělávacích pořadů pro děti a mládež je umístěna na <https://knir.cz/pro-skoly/>

Vzhledem k faktu, že vývoj na poli vzdělávání dětí a mládeže je velmi dynamický, mmj. přibývá subjektů i jednotlivců, kteří se tímto způsobem snaží prosadit, je potřeba nabídku a náplň knihovnou pořádaných lekcí doplňovat a aktualizovat obsah jednotlivých lekcí a pořadů. V tomto směru je průběžně získávána zpětná vazba od účastníků vzdělávacích akcí (dětí i pedagogů).

8. Spolupráce

Při organizování kulturní a vzdělávací činnosti není knihovna solitérem. Spolupracuje s řadou organizací, spolků a také jednotlivců. Mezi nejčastější spolupracovníky patří zejména: **rožnovské základní a mateřské školy, základní umělecká škola, Národní muzeum v přírodě, Svč Rožnov, Divadélko Rolo, město Rožnov, Těčko, Domov pro seniory, Fújaré z.s.** a řada dalších. Bez této dlouhodobé spolupráce by aktivity knihovny nebyly takové, jakými jsou.

Knihovna je kolektivním členem profesních spolků SKIP a SDRUK.

Všem spolupracovníkům, ať už individuálním nebo institucionálním, patří velké poděkování.

9. Ediční a vydavatelská činnost

KŘIVÁNKOVÁ, Marie a FILIPOVÁ, Zdeňka. Vzpomínky na Rožnov jejich dětství a mládí. Milé tisky, 32. Rožnov pod Radhoštěm, 2024.

MALEŇÁK, Vojtěch a STABRAVA, Pavel. Bedřich Fojtášek: zapomenutý rodák. Milé tisky, 33. Rožnov pod Radhoštěm, 2024.

10. Zaměstnanci a profesní vzdělávání

Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm v roce 2024 zaměstnávala 16 fyzických zaměstnanců (14 na HDP, 2 na DPČ). Přepočtený stav na plně zaměstnané činil 11,82 zaměstnanců. (0,43 zaměstnanců se zdravotním postižením).

Od 1.3.2024 nastoupil nový pracovník na volnou pozici **knihovník ve službách** (9-11/2024 absolvoval rekvalifikační kurz knihovník v přímých službách).

Na pozici **knihovník/katalogizátor** došlo ke změně. Dosavadní pracovník odešel ke 31.12.2024 do důchodu. Nový pracovník na tuto pozici nastoupil ke dni 1.11.2024.

Došlo ke změně na pozici **knihovník ve službách** k 1.11.2024. Stávající pracovník ukončil PP uplynutím doby určité.

V rámci **evidence profesního vzdělávání zaměstnanců (odborných knihovníků)** evidujeme celkem **698 hodin absolvovaného profesního vzdělávání, což činí 63,45 profesního vzdělávání hodin ročně na každého odborného knihovníka**. Knihovna tak splnila jeden ze standardů VKIS, který činí 48 hodin profesního vzdělávání na pracovníka.

11. Rozpočet knihovny, realizované projekty, granty

Hlavní činnost knihovny je financována **příspěvkem zřizovatele na činnost, který v roce 2024 činil 11.050.000,-.**

Činnost **Střediskové knihovny** byla financována na základě smlouvy s Masarykovou veřejnou knihovnou ve Vsetíně a objednávky služeb. **Příspěvek na tuto činnost byl ve výši 136 080,-.**

Nad rámec tohoto financování byly získány další finanční prostředky prostřednictvím grantových schémat MK ČR.

Večerníčky u Spoláku 2024

• Dotace MK ČR - program Knihovna 21. století	10.000,-
• Spoluúčast knihovny	65.869,-

Zahájení půjčování e-audioknih v Městské knihovně Rožnov pod Radhoštěm

• Dotace MK ČR - program VISK3 informační centra knihoven	51.000,-
• Spoluúčast knihovny	14.250,-

Podzimní putování s broučky 2024

• Dotace MK - program Knihovna 21. století	10.000,-
• Spoluúčast knihovny	16.149,-

Roboherna a virtuální realita v Městské knihovně Rožnov pod Radhoštěm

• Dotace MK - program VISK3 - informační centra knihoven	63.000,-
• Spoluúčast knihovny	65.331,-

Celková výše získaných finančních prostředků	134.000,-
Celková výše spoluúčasti knihovny	161.599,-

Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm dosáhla k 31.12.2024 vyrovnaného hospodářského výsledku.

Zisk z doplňkové činnosti byl 16.781,69 Kč.

12. Ocenění

Budova knihovny se po rekonstrukci a rozšíření stala jednou z dominant Rožnova a celé rekonstruované a revitalizované nároží budí zaslouženou pozornost, nejen u obyvatel a návštěvníků města, ale také u odborníků na architekturu a urbanismus.

V budově knihovny však sídlí instituce, která je nejenom moderní svým vybavením a budovou, ale dlouhodobě se řadí výsledky své práce mezi přední městské knihovny v ČR.

Oběma těmito rovinám se dostalo v průběhu roku 2024 oficiálních ocenění.

V červnu 2024 byl **projekt Rekonstrukce a přístavba Městské knihovny Rožnov pod Radhoštěm oceněn Hlavní cenou v soutěži Stavba roku Zlínského kraje v kategorii Stavby občanské vybavenosti**. Ocenění přebrali z rukou hejtmana Zlínského kraje Radima Holíše starosta města Jan Kučera, místostarostka města Markéta Blinková a ředitel knihovny Pavel Zajíc.

V listopadu 2024 byl **projekt Rekonstrukce a přístavba knihovny v Rožnově pod Radhoštěm oceněn titulem Stavba roku 2024 ČR** a byl zařazen mezi 12 nejlepších staveb ze 120 přihlášených. Ocenění přebrali z rukou předsedy poroty Zdeňka Jirana místostarosta města Tomáš Gross a autor projektu architekt Karel Kubza.

V říjnu 2024 byla **práce a činnost Městské knihovny Rožnov pod Radhoštěm oceněna titulem Knihovna Zlínského kraje roku 2024** za mimořádné aktivity, přeměnu knihovny v moderní kulturní, komunitní a vzdělávací instituci a zdařilou rekonstrukci.

V říjnu 2024 se Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm umístila na 3. místě v celostátní soutěži Městská knihovna roku.

Mimo tato ocenění se v průběhu roku 2024 budova knihovny stala místem, kam se jezdí inspirovat knihovníci z celé ČR. Knihovnu navštívily exkurze knihovníků ze Znojma, Vsetína, Valašského Meziříčí, Břeclavi, Hodonína, Příbrami, Olomouce, Frenštátu p. R., Zlína.

Je velmi potěšující, že knihovna je pozitivně vnímána odbornou veřejností. Avšak je neméně potěšující, že pozitivní reakce přicházejí i od uživatelů knihovny samotných. Důkazy pro tato tvrzení jsou v rovině zpětné vazby od žáků a pedagogů v rámci vzdělávacích programů pro školy, od čtenářů a návštěvníků při osobním kontaktu s knihovníky. Dalším ukazatelem spokojenosti jsou samotné statistiky využití služeb knihovny.

Za těmito oceněními je potřeba vidět práci celého kolektivu knihovny, kterému patří velké poděkování.

Kolektiv knihovny současně prochází generační a částečně také přirozenou obměnou. Období stěhování knihovny, spuštění provozu knihovny, nové pracovní a procesní postupy, nárůst počtu uživatelů knihovny, přístup k fungování knihovny jako celku, důslednost v dodržování zavedených pravidel, advokacie nastavených procesů směrem ke všem čtenářským skupinám, to je velmi obsáhlý soubor nároků na kolektiv jako celek a každého jednoho pracovníka. V tomto náročném období je potřeba utužovat komunikaci i informovanost uvnitř organizace a pracovat na budování vzájemné důvěry a respektu. V tomto bodě je před kolektivem knihovny řada výzev a práce.

15. Propagace činnosti

O činnosti knihovny se musí vědět - mezi registrovanými uživateli, mezi obyvateli města i mimo něj. Proto je propagace knihovny jednou z neklíčovějších činností.

Knihovna propaguje své aktivity nad rámec běžných knihovnických procesů prostřednictvím nejrůznějších komunikačních kanálů. Využívají se plakátovací plochy ve městě, příloha měsíčníku Spektrum - KAM, regionální noviny, TV Beskyd, www stránky knihovny a jiných spřátelených institucí, profil knihovny na sociálních sítích, magnetická nástěnka uvnitř knihovny s plakáty, pozvánky na jednotlivé akce, rozesílání hromadných informačních emailů.

Webové stránky (www.knir.cz)

- obsahují aktuální, komplexní a ucelené informace o knihovně a její činnosti
- součástí www stránek je katalog dokumentů Portaro s možností vstupu do čtenářského konta

Sociální sítě

Knihovna spravuje profily na sociálních sítích Facebook, Instagram a Youtube které slouží k propagaci aktuálních aktivit v knihovně, doplňují informace uvedené na webových stránkách, zejména těch, které se týkají kulturně vzdělávacích aktivit.

Spektrum Rožnovska

- knihovna pravidelně informuje o pořádaných akcích v příloze **Kam za kulturou**, která je pravidelnou přílohou městského měsíčníku
- na pro **knihovnu vyhrazené půlstraně Spektra** píše pravidelně ředitel knihovny články informující o novinkách, aktualitách, knihovnou pořádaných akcích, případně také trendech a směrech, kterými se bude knihovna vydávat do budoucna

Zpravodaj z knihovny

vychází 11 x ročně (měsíčně + prázdninové dvojčíslo) v nákladu 100 tištěných kusů a je rozeslán e-mailem formou newsletteru na adresy uživatelů knihovny a dalších zájemců, kteří souhlasili s jeho odběrem (měsíčně cca 4500 adres). Jeho obsah tvoří knihovníci a naplní jsou tipy na různé dokumenty dostupné v knihovně, akce knihovny, novinky ve službách, případně další rubriky (např. Jedna báseň).

Samostatný měsíční plakát

Knihovna společně se Střediskem volného času prezentuje akce na samostatném měsíčním plakátě, který je v počtu 40 ks vylepován na městských plakátovacích plochách a na 11 plakátovacích plochách společnosti Miger.

13. Závěr

Rok 2024 byl prvním uceleným rokem v nové rekonstruované a rozšířené knihovně. Odpověděl na řadu otázek, na které jsme v okamžiku otevření nové knihovny neznali odpovědi. Prověřil funkčnost konceptu stavby a jejího vnitřního uspořádání. Prověřil funkčnost řady nastavených pracovních procesů.

Rok 2024 byl rokem po okraj naplněným prací celého kolektivu knihovny. Byl rokem zavedení půjčování nových typů dokumentů. Rokem, kdy se knihovna ještě více profilovala jako vzdělávací instituce, nejen pro žáky škol, ale také seniorů.

Rok 2024 byl také rokem, kdy se velmi nenápadně, ale o to s větší intenzitou a silnějším impaktem, stává tématem umělé inteligence. Je to jedna z výzev, na kterou musejí všechny knihovny reagovat, začlenit ji do portfolia svých vzdělávacích pořadů, začlenit ji do pracovních postupů.

V průběhu roku bylo také potřeba reklamovat řadu technických či stavebních nedodělků, došlo k výměně několika skleněných výkladců, v gesci knihovny samotné se ocitla péče o okolí knihovny a přiléhající zahradu.

Knihovníci a jejich práce byla oceněna na národní i krajské úrovni. Knihovna byla místem setkání zástupců města Rožnov s velvyslance USA Bijanem Sabetem a také s ministrem pro místní rozvoj Ivanem Bartošem. Je skvělé, že město Rožnov je hrdé na svou knihovnu a neváhá její prohlídku zařadit do programu oficiálních návštěv města.

Cesta k dokonalé knihovně je nekonečná. Zejména proto, že lidské vědění a vnímání prochází neustálým vývojem. A je úkolem knihovny na tyto věci reagovat a inspirovat se jimi pro svou činnost. Věřím, že se to v roce 2024 knihovníkům dařilo a jsem přesvědčen, že i do budoucna se podaří kvalitu práce knihovny udržet na vysoké úrovni.

Budoucnost je otevřená, učme se z minulosti, reagujme na současnost.

25. března 2024

Bc. Pavel Zajíc, ředitel knihovny

2024